

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาหมู่บ้าน ในตำบลขามเปี้ย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

Factors Affecting Village Development in Sub-district Khampia, Phochai District, Roi-et Province

สิทธิพร สุนทร
ธัญญา ไสยรส*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ การวิจัย เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาหมู่บ้านในตำบล ขามเปี้ย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด 2) ความสัมพันธ์ ระหว่างความเข้มแข็งกับการพัฒนาหมู่บ้านในตำบล ขามเปี้ย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด 3) ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลขามเปี้ย อำเภอ โพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อให้สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์การวิจัย โดยผ่านการตรวจสอบ ของผู้เชี่ยวชาญ 3 คน และได้ค่าความเชื่อมั่น 0.885 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยคือประชาชนที่เป็นหัวหน้า ครุเรือนหรือตัวแทนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลขามเปี้ย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัด ร้อยเอ็ด จำนวน 1,025 ครุเรือน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 288 ครุเรือน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้

สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน (Yamane, 1973: 727) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลได้แก่ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การหา ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ โดยวิธี Stepwise ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า

- ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความเข้มแข็ง กับการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลขามเปี้ย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง เท่ากับ .727
- ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาหมู่บ้านในตำบล ขามเปี้ย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีจำนวน 4 ตัว ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านการจัดการทรัพยากร

* อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

** อาจารย์พิเศษหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ในชุมชน ด้านการบริหารจัดการชุมชน ด้านความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สามารถอธิบายตัวแปรคือ ตัวแปรความเข้มแข็งกับการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลขามเปี้ย อำเภอยะรัง จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ร้อยละ 84.90 มีค่า $R^2 = .849$ และมีค่าของ F เท่ากับ 212.226 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแปรสมการชุดนี้สามารถเขียนสมการทำนายจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุตามสมการได้ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = .359 + .168X_1 + .062X_2 + .157X_6 + .512X_7$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_r = .535Z_1 + .253Z_2 + .218Z_6 + .116Z_7$$

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลขามเปี้ย อำเภอยะรัง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยเรียงจากค่าความถี่จากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกคือ ประชาชนในชุมชนมีความสามัคคีและให้ความร่วมมือของคนในชุมชน รองลงมาคือควรมีการพัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติ จะได้เอื้อประโยชน์ต่อการทำเศรษฐกิจพอเพียงของทุกคนรอบครัวในชุมชน และชุมชนควรมีการทำเกษตรปลอดสารพิษและทำเกษตรอินทรีย์โดยการใช้น้ำยอินทรีย์ที่ทำด้วยเศษอาหารและกากน้ำตาลไว้ใช้ในครัวเรือนของตนเอง

คำสำคัญ: ปัจจัย ชุมชนเข้มแข็ง การพัฒนา

Abstract

The objectives of the research were to study factors affecting village development in Khampia sub-district, Phochai district, Roi-et province, relationship between community strength and village development, and to propose the recommendations to promote village development in the area of study. The research

population was 288 persons randomly selected from 1,025 heads of houses in the village in Khampia sub-district, Phochai district, Roi-et province through Yamane's simple random sampling. (Yamane 1973: 727) The study instrument was a set of self-administered questionnaires, examined by 3 experts with reliability at 0.885 and complied with the research objectives. The statistics applied for analysing data were frequency, mean, percentage, standard deviation, and the hypothesis was analyzed by Pearson's product-moment correlation, and multiple regression analysis by stepwise, with the statistic significant level at .05.

The results of the research were as follows:

1. The relationship between community strength and village development in sub-district Khampia, Phochai district, Roi-et province, as a whole was rated at high level (.727).
2. The four independent, predictor variables affecting village development in sub-district Khampia, Phochai district, Roi-et province were community economies, community resources management, community administration, and safety and security of lives and assets which could explain village development in sub-district Khampia, Phochai District, Roi-et province in the area of study with statistically calculated and revealed at 84.90 percent with $R^2 = .849$ and the value of $F = 212.226$ with the statistic significant level at .05. This set of prediction formular could be put in multiple regression with standard as follows;

Formular in score

$$Y = .359 + .168X_1 + .062X_2 + .157X_6 + .512X_7$$

Standard Formular in score

$$Z_r = .535Z_7 + .253Z_1 + .218Z_6 + .116Z_2$$

3. The first three recommendations regarding factors enhancing community strength in sub-district Khampia, Phochai distict, Roi-et province in descending order of degree were the unity and cooperation of the people in communities, natural water resources development for self-sufficient economy of every household, and organic cultivation by using discarded food and molasses in the community.

Keywords: Factors, Communities Strong, Development

บทนำ

โลกได้เปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นโลกาภิวัตน์ (globalization) และกระแสประชาธิปไตยแบบเศรษฐกิจเสรี (จุลชีพ ชินวรโรจน์, 2542: 1) ประเทศไทยก็เข้าไปสู่ความเป็นโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่รับอิทธิพลมาจากประเทศตะวันตก (ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และอรอนงค์ ทิพย์พิมล, 2547: 269) ซึ่งการเปลี่ยนแปลงประเทศไปสู่ความเป็นโลกาภิวัตน์ หรือความทันสมัย (Modernization) แต่ละช่วงเวลา แต่ละยุคแต่ละสมัย การเปลี่ยนแปลงจำเป็นต้องเปลี่ยนวิถีชีวิตการทำมาหากินไปจนถึงค่านิยม (value) (จำนงค์ ปุฒาลา, 2545: 25-26) เมื่อประเทศเปลี่ยนแปลงไปสู่ความทันสมัย (Modernization) ทำให้สังคมเจริญขึ้น ชุมชนเติบโต คนในชุมชนมีการศึกษาสูงขึ้น (ชาญณรงค์ ปราณจิตต์, 2551: 1) เกิดเป็นสังคมเมือง (เสรี พงศ์พิศ; วิจิต นันทสุวรรณ และจำนงค์ แรกพิณิจ, 2554: 5-6) ในขณะที่สังคมเมือง เป็นสังคมแบบตัวใครตัวมัน ต่างคนต่างอยู่

ต่างคนต่างเอาตัวรอด มีการแก่งแย่งกันทำมาหากิน และมอบหน้าที่ในการป้องกันรักษาความปลอดภัยของตนเองและชุมชนให้เป็นของทางราชการ (สำนักศาลยุติธรรม, 2555: 128)

การพัฒนาหมู่บ้านหรือชุมชนชุมชนในประเทศไทยมีลักษณะความแตกต่างกันไปตามบริบทสังคมของแต่ละพื้นที่ ชุมชนอ่อนแอและขาดพลัง คือชุมชนที่อยู่ในวงจรปัญหานี้สิน การผลิต การบริโภค และการถูกรอปรังทางวัฒนธรรม ซึ่งปัญหาเหล่านี้ นับวันจะทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ปัญหานี้สินนอกจากจะเกิดจากปัญหาด้านการผลิตแล้ว ส่วนหนึ่งมาจากปัญหาด้านการบริโภค เมื่อการผลิตไม่เพียงพอในการดำรงชีพ ชุมชนพึ่งตนเองเป็นชุมชนที่เคยผ่านวิกฤตต่าง ๆ มาแล้ว โดยการวิเคราะห์แล้ว่วาวิธีการผลิตแบบเดิมจะไม่สามารถหลุดพ้นจากวงจรของหนี้สินได้ จึงเกิดการค้นหาภูมิปัญญา ค้นหาความรู้จากการดำรงชีพของบรรพบุรุษ ค้นหาทรัพยากรและทุนทางสังคมที่มีอยู่ในชุมชน เช่น สมุนไพร ความสัมพันธ์ทางชาติพันธุ์ ความเชื่อทางศาสนา และวัฒนธรรมท้องถิ่น มาเป็นทุนในชุมชน (กรมการพัฒนาชุมชน, 2547: 127-131)

องค์การบริหารส่วนตำบลขามเปี้ย เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2540 มีอาณาเขตพื้นที่ 52.8 ตารางกิโลเมตร เป็นการปกครองท้องที่มีขนาดหมู่บ้าน 12 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งสิ้นจำนวน 4,094 คน โดยแยกเป็นประชากรชาย จำนวน 2,022 คน ประชากรหญิง จำนวน 2,072 คน จำนวน 1,025 ครัวเรือน จากการที่ผู้วิจัยได้เป็นผู้รับผิดชอบในการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลขามเปี้ย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด จึงทำให้สนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลขามเปี้ย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มแข็งชุมชนกับการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลขามเฒ่า อำเภอฟีร์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด
2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลขามเฒ่า อำเภอฟีร์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด
3. ศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลขามเฒ่า อำเภอฟีร์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยมีวิธีการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านในเขตตำบลขามเฒ่า อำเภอฟีร์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 1,025 ครัวเรือน
2. จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านในเขตตำบลขามเฒ่า อำเภอฟีร์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 288 ครัวเรือน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973: 727)
3. เครื่องที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน จำนวน 288 ชุด ดังนี้
 - 3.1 ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 3.2 ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความเข้มแข็งชุมชนในตำบลขามเฒ่า อำเภอฟีร์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด
 - 3.3 ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลขามเฒ่า อำเภอฟีร์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด
 - 3.4 ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนา

หมู่บ้านในตำบลขามเฒ่า อำเภอฟีร์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

4. การหาคุณภาพของเครื่องมือ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 4.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาหมู่บ้าน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
- 4.2 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดการวิจัย กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดและความมุ่งหมายของการวิจัยแล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามทั้งชนิดปลายปิดและปลายเปิด

4.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญให้พิจารณา และทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและ ภาษา โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC)

4.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและได้ทำการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนผู้เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านในเขตตำบลขามเฒ่า อำเภอฟีร์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ไม่ใช่ประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) ได้เท่ากับ .953

4.5 จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเป็นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองพร้อมทั้งแต่งตั้งผู้ช่วยผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือแนะนำตนเองถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า อำเภอฟังชัน จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยกำหนดให้มีผู้ช่วยวิจัยในการเก็บข้อมูลจำนวน 3 คน เพื่อแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ชี้แจงขั้นตอนและวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ดำเนินการเก็บแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง จนครบตามจำนวน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดย ซึ่งได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้ว ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding form) ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูล โดยเฉพาะส่วนของแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3. การวิเคราะห์ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มแข็งชุมชนกับการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลขามเฒ่า อำเภอฟังชัน จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยใช้สถิติสัมประสิทธิ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

4. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลขามเฒ่า อำเภอฟังชัน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression Analysis) โดยวิธี Stepwise อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ในส่วนของแบบสอบถามตอนที่ 4 เป็นข้อเสนอแนะผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดมาจัดให้เป็นระเบียบหมวดหมู่ โดยการจัดกลุ่มข้อความหรือประโยค

(Grouping) ที่มีลักษณะหรือความหมายเดียวกัน หรือใกล้เคียงกันมาแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และพรรณนาความ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลขามเฒ่า อำเภอฟังชัน จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากเป็นเพศหญิงจำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 52.43 รองลงมาเป็นเพศชาย 137 คน คิดเป็นร้อยละ 47.57 ระดับการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่คือระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 1 38 คน คิดเป็นร้อยละ 47.92 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6-อนุปริญญาหรือเทียบเท่า 85 คน คิดเป็นร้อยละ 29.51 และปริญญาตรีหรือสูงกว่า 65 คน คิดเป็นร้อยละ 22.57 ด้านอาชีพพบว่าส่วนมากคือ อาชีพเกษตรกร 123 คน คิดเป็นร้อยละ 42.1 รองลงมาคือ ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย 47 คน คิดเป็นร้อยละ 13.54 รองลงมาคือ นักเรียน/นักศึกษา 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.46 รองลงมาคือ รับจ้าง 39 คน คิดเป็นร้อยละ 13.54 และข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ 33 คน คิดเป็นร้อยละ 11.46

2. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความเข้มแข็งกับการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลขามเฒ่า อำเภอฟังชัน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงเท่ากับ .727

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลขามเฒ่า อำเภอฟังชัน จังหวัดร้อยเอ็ด มีจำนวน 4 ตัว ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านการจัดการทรัพยากรในชุมชน ด้านการบริหารจัดการชุมชน ด้านความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สามารถอธิบายตัวแปรคือ ตัวแปรแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาส่งผลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงานได้ร้อยละ 84.90 มีค่า $R^2 = .849$ และมีค่า

ของ F เท่ากับ 212.226 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแปรสมการชุดนี้สามารถเขียนสมการทำนายจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุตามสมการได้ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = .359 + .168X_1 + .062X_2 + .157X_6 + .512X_7$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_r = .535Z_7 + .253Z_1 + .218Z_6 + .116Z_2$$

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลขามเปี้ย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยเรียงจากค่าความถี่จากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ประชาชนในชุมชนมีความสามัคคีและให้ความร่วมมือของคนในชุมชน รองลงมาคือควรมีการพัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติ จะได้เอื้อประโยชน์ต่อการทำเศรษฐกิจพอเพียงของทุกครอบครัวในชุมชน และชุมชนควรมีการทำเกษตรปลอดสารพิษและทำเกษตรอินทรีย์ โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่ทำด้วยเศษอาหารและกากน้ำตาล ไว้ใช้ในครัวเรือนของตนเอง

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลขามเปี้ย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความเข้มแข็งกับการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลขามเปี้ย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง เท่ากับ .727 และปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลขามเปี้ย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีจำนวน 4 ตัว ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านการจัดการทรัพยากรในชุมชน ด้านการบริหารจัดการชุมชน ด้านความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สามารถอธิบายตัวแปร คือ ตัวแปรแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาส่งผลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงานได้

ร้อยละ 84.90 มีค่า $R^2 = .849$ และมีค่าของ F เท่ากับ 212.226 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ หาญศึก ทรงสวัสดิ์ (2550: 152 - 161) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชน 1) ปัจจัยด้านเสริมทุนทางสังคม การเสริมสร้างทุนทางสังคม เพื่อเตรียมสู่สังคมในอนาคต การเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิต การสร้างสัมพันธภาพในครอบครัว การส่งเสริมการใช้ข้อมูลในชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหา เป็นต้น เหล่านี้คือทุนทางสังคมที่ส่งผลให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง 2) ปัจจัยด้านเสริมสร้างทุนเศรษฐกิจ ชุมชนที่มีการจัดการและบริหารเศรษฐกิจของครัวเรือนที่ดี มีการส่งเสริมให้คนมีจิตสำนึกในการออม การมีวินัยในการใช้จ่าย และการเพิ่มคุณค่าให้แก่สินค้าและบริการของชุมชน เป็นต้น 3) ปัจจัยด้านเสริมสร้างทุนทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม การสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากร และสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรของชุมชน รวมถึงการปรับแผนการผลิตและพฤติกรรมภาคบริโภค เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความยั่งยืนให้แก่สิ่งแวดล้อม 4) ปัจจัยด้านการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสู่ความยั่งยืน

และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสิงหนุ ฐนนิษฐ์ (2551: 57 - 58) ศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาชุมชนไปสู่ความเข้มแข็งพบว่า การพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลควรส่งเสริมและสนับสนุนความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ส่งเสริมให้มีคุณธรรมและจริยธรรม นอกจากนี้ควรส่งเสริมด้านอาชีพ มีการแปรรูปสินค้าเกษตร พร้อมทั้งจัดหาตลาดกลาง และถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่เยาวชน เน้นการมีส่วนร่วม ควบคู่ไปกับการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จงสวัสดิ์ มณีจอม (2558: 60 - 65) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัย

ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านโคกไพร ตำบลทัพราช อำเภอบึงสามพัน จังหวัดบึงสามพัน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับตัวแปรความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .403$) แต่อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์เป็นรายด้านพบว่า มีสองด้านที่ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 คือ ด้านความรู้ความเข้าใจของประชาชนกับด้านสังคม และ ด้านงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนกับด้านวัฒนธรรม ส่วนด้านอื่นๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วารุณี คำแก้ว (2550: 55) ได้ทำการศึกษาเรื่องความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับงานที่มีผลต่อระดับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน พบว่า พนักงานให้ความสำคัญต่อบัณฑิตกล่าวไว้ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเกี่ยวกับงานกับระดับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน พบว่า ทุกปัจจัยเกี่ยวกับงาน เช่น งานที่รับผิดชอบ ค่าตอบแทน และสวัสดิการโอกาสก้าวหน้า ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและบรรยากาศที่ทำงาน ล้วนมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเป็นความสัมพันธ์ในทิศทางบวกระดับ ปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาหมู่บ้านในตำบลขามเปี้ย อำเภอบึงสามพัน จังหวัดร้อยเอ็ด มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1.1 ประชาชนในชุมชนมีความสามัคคีและให้ความร่วมมือของคนในชุมชน

1.2 ควรมีการพัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติจะได้เอื้อประโยชน์ต่อการทำเศรษฐกิจพอเพียงของทุกคนในชุมชน

1.3 ชุมชนควรมีการทำเกษตรปลอดสารพิษและทำเกษตรอินทรีย์โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่ทำด้วยเศษอาหารและกากน้ำตาลไว้ใช้ในครัวเรือนของตนเอง

1.4 ประชาชนสามารถทำอาชีพหลักและมีอาชีพเสริมที่จะทำให้สามารถพึ่งพาตนเองได้

1.5 การพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชนพร้อมกับการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกกลุ่มในหมู่บ้าน

1.6 ควรยึดถือและเชื่อมั่นว่าคนเป็นทรัพยากรสำคัญในการพัฒนาชุมชน

1.7 ควรมีการจัดกิจกรรมการป้องกันความปลอดภัยในชีวิตเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

1.8 การประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้และลดรายจ่ายของครัวเรือนเป็นการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต และการพัฒนาอาชีพโดยอาศัยหลักวิชาการหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่

1.9 ต้องมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

1.10 ควรมีการพัฒนาการเกษตร เช่น การคัดเลือกพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับสภาพของดินและสภาพภูมิประเทศของหมู่บ้าน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการพัฒนาหมู่บ้านในอนาคต กรณีศึกษาตำบลขามเปี้ย อำเภอบึงสามพัน จังหวัดร้อยเอ็ด

2.2 ควรมีการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนตำบลขามเปี้ย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

2.3 ควรมีการวิจัยการดำเนินการเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลขามเปี้ย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

บรรณานุกรม

- จุลชีพ ชินวรรณ. (2542). "รอยต่อระหว่างศตวรรษ : กระแสโลกกับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม ระหว่างประเทศ". รัฐศาสตร์สาร 21/1.
- จงสวัสดิ์ มณีจอม. (2558). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านโคกไพร ตำบลทัพราช อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว**. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จำนงค์ ปุฒลา. (2545). **เอกสารวิชาทฤษฎีหลักกว่าด้วยสังคมและการเมือง**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.
- ชาญณรงค์ ปรานีจิตต์. (2551). **คำอธิบายพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค**. (ม.ป.ท.: ม.ป.พ.).
- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และอรอนงค์ ทิพย์พิมล. (2547). **รัชกาลที่ 5 : สยามกับอุษาคเนย์และชมพูทวีป**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และมูลนิธิโตโยต้าประเทศไทย.
- พัฒนาชุมชน, กรม. (2547). **เอกสารแนวคิด แนวทาง และกรณีตัวอย่างการดำเนินงานศูนย์ประสานงานเครือข่ายองค์กรชุมชน**. กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน.
- วารุณี คำแก้ว. (2550). **ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่**. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ), มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สิงหน ชูณณิษฐ์. (2551). **บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาชุมชนไปสู่ความเข้มแข็ง**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- เสรี พงศ์พิศ, วิจิต นันทสุวรรณ และจำนงค์ แรกพินิจ. (2554). **การพัฒนาประเทศ**. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- สำนักศาลยุติธรรม. (2555). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.enlightened-jurists.com/page/128/> สืบค้นเมื่อ 28 พฤศจิกายน 2558.
- หาญศึก ทองสวัสดิ์. (2550). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนเข้มแข็ง : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

Yamane, Taro. (1973). **Statistics : an introductory analysis**. New York: Harper and Row.